

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΘΕΟΥΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΥΣ

Άδης: Ήταν ο βασιλιάς του Κάτω Κόσμου, ο θεός του θανάτου και των νεκρών. Αδερφός -του Δία και του Ποσειδώνα. Γονείς του ήταν ο Κρόνος και η Ρέα. Μετά την ήττα των Τιτάνων, ο Άδης, ο Δίας και ο Ποσειδώνας διένειμαν με κλήρο την εξουσία του κόσμου. Ο Δίας πήρε σαν μερίδιο τον ουρανό, ο Ποσειδώνας τη θάλασσα και ο Άδης το πολυανθρωπότερο βασίλειο, το βασίλειο των νεκρών, τον Κάτω Κόσμο ή Τάρταρο.

Άδμητος: Ήταν βασιλιάς στην Πόλη Φερές της Θεσσαλίας, γιος και διάδοχος του βασιλιά και ομώνυμου ιδρυτή της πόλης, Φέρητα, και εξάδελφος του Ιάσονα. Πήρε μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία και στο κυνήγι του καλυδώνιου κάπρου.

Άκαστος: Γιος του Πελίας και αδελφός της Άλκηστης, ο τελευταίος από τους μυθικούς βασιλιάδες της Ιωλκού (πόλης στη δέση του σημερινού Βόλου).

Άλκμήνη: Ήταν η μητέρα του ημίθεου Ηρακλή. Ανήκε στο γένος του Περσέα. Θεωρείται η πρόγονος των Ηρακλειδών και ως τέτοια λατρευόταν στη Θήβα.

Άμμων: Ήταν κύρια θεότητα των Θηβών της αρχαίας Αιγύπτου με σημαντική επιρροή και στον αρχαίο ελλαδικό χώρο. Γνωστός ήδη από τους αρχαϊκούς χρόνους ως Ζευς Άμμων, λατρευόταν σε ιερά στον Ωρωπό, τη Θήβα κ.α.

Απόλλωνα: Ένας από τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου. Θεός του φωτός, της μαντικής, της μουσικής, της αρμονίας και της τάξης στον κόσμο. Γιος του Δία και της Λητώς, γεννήθηκε μαζί με τη δίδυμη αδελφή του, Αρτέμιδα, στο ιερό νησί της Δήλου.

Ασκληπιός: Ήταν γιος του Απόλλωνα, ο θεός της Ιατρικής, που λατρευόταν σε όλον τον ελλαδικό χώρο κατά την αρχαιότητα. Τον ανέθρεψε ο Κένταυρος Χείρων και του δίδαξε τη θεραπευτική τέχνη. Ήταν προστάτης των ιατρών.

Αφροδίτη: Ήταν η θεά του έρωτα, της ομορφιάς και των απολαύσεων. Σύμφωνα με τον ομηρικό μύθο γεννήθηκε σε μια ακτή της Πάφου στην Κύπρο.

Αχερόντια (Αχερουσία) λίμνη: Ανήκει κατά τη μυθολογία στη «χώρα του Άδη». Στη λίμνη Αχερουσία, που βρισκόταν μέσα στη ροή του ποταμού Αχέροντα, πίστευαν ότι υπάρχει μια από τις εισόδους για τον Άδη. Τα νερά του Αχέροντα ή της Αχερουσίας όφειλαν να διασχίσουν οι ψυχές προκειμένου να περάσουν στο Βασίλειο των Νεκρών.

Βίστονες: Θρακικό φύλο, με βασιλιά τον μυθικό Διομήδη. Γενάρχης τους ήταν ο Βίστονας. Η περιοχή ονομάστηκε Βιστονία και η λιμνοθάλασσα της περιοχής Βιστονίδα.

Δίας: Ο «Πατέρας των θεών και των ανθρώπων», σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία. Το νεότερο παιδί του Κρόνου και της Ρέας. Ήταν ο δυνατότερος και σπουδαιότερος όλων των μυθολογικών όντων και θεών.

Διομήδης: Ήταν γιος του Άρη και της Πυρήνης, αδελφός του Λυκάονα και του Κύκνου. Βασίλευε στη Θράκη. Τα άλογα του Διομήδη ήταν εξαιρετικά άγρια. Από τα ρουθούνια τους πετούσαν φωτιά, δεν έτρωγαν χόρτα και σανό αλλά ανθρώπινες σάρκες.

Εστία: Ήταν η μεγαλύτερη κόρη του Κρόνου και της Ρέας, αδελφή του Δία. Θεωρείται η θεά της οικιακής ζωής και της οικογένειας. Λάμβανε την πρώτη προσφορά σε κάθε θυσία που γινόταν σε ένα σπίτι και λατρεύονταν ιδιωτικά.

Ευρυσθέας (Τίρυνθιος): Ήταν βασιλιάς της Τίρυνδας, της μιας από τις τρεις ισχυρότερες πόλεις της Αργολίδας. Ο Ηρακλής, ύστερα από χρησμό που έλαβε από το Μαντείο των Δελφών πήγε στην Τίρυνδα και υπηρέτησε τον Ευρυσθέα για δώδεκα χρόνια.

Ηλεκτρώων: Βασιλιάς στην Τίρυνδα και τις Μυκήνες, γιος του ήρωα Περσέα και της Ανδρομέδας. Η κόρη του Αλκμήνη ήταν η μητέρα του ημίθεου Ηρακλή.

Ήλιος: είναι το όνομα του θεού και προσωποποίηση του ήλιου στην αρχαία ελληνική θρησκεία και μυθολογία. Στην αρχαία τέχνη συχνά εμφανίζεται σαν ένας νεαρός άνδρας με λαμπερό ακτινωτό στέμμα που οδηγεί ένα τέθριππο (άρμα που το τραβούσαν τέσσερα άλογα) στον ουρανό από ανατολή σε δύση. Λόγω της ιδιότητάς του ως Ήλιος που βλέπει τα πάντα, ήταν και θεός των όρκων.

Ηρακλής: Ο Ηρακλής θεωρούνταν ως ο σπουδαιότερος των Ελλήνων ηρώων. Γεννήθηκε στη Θήβα και ήταν γιος του Δία και της Αλκμήνης. Τα δώδεκα κατορθώματα που έκανε ο μυθικός ήρωας έχουν καταγραφεί στην ελληνική μυθολογία ως οι **Άθλοι του Ηρακλή**.

Θάνατος: Ήταν δίδυμος αδελφός του Ύπνου. Και οι δύο κατοικούσαν στον σκοτεινό Τάρταρο και ποτέ δεν τους φώτιζε ο ήλιος. Όμως, ενώ ο Ύπνος ταξιδεύει ειρηνικά πάνω στη θάλασσα και στη γη και είναι ευχάριστος στους ανθρώπους, ο Θάνατος αντίθετα έχει σκληρή και σιδερένια καρδιά και μισείται από τους ανθρώπους, ακόμη κι από τους αθάνατους θεούς. Ο Ευριπίδης παριστάνει τον θάνατο σαν βασιλιά των νεκρών, που φορά μαύρο πέπλο ή έχει μαύρα φτερά.

Κόρη: ενν. η Περσεφόνη, κόρη της θεάς Δήμητρας και του Δία, σύζυγος του Πλούτωνα (Άδη). Ο Πλούτων την ερωτεύτηκε για την ομορφιά της και την ζήτησε από τον Δία. Γνωρίζοντας, όμως, πως δεν θα επέλεγε μια ζωή στο σκοτάδι, την απήγαγε. Η Θεά Δήμητρα τη ζήτησε πίσω και ο Άδης συμφώνησε να ανεβαίνει η Περσεφόνη έξι μήνες στον Πάνω κόσμο και να κατεβαίνει τους επόμενους έξι στον Κάτω.

Λάρισα: Η αρχαία Λάρισα απλωνόταν, όπως και η σημερινή, στο βορειοανατολικό τμήμα της δεσσαλικής πεδιάδας, κοντά στις όχθες του ποταμού Πηνειού.

Λυκάονας: Βασιλιάς της φυλής των Κρηστωναίων στη Μακεδονία, γιος του Άρη και της Πυρήνης, αδελφός του Διομήδη και του Κύκνου.

Λυκία: Η Λυκία είναι μια ιστορική περιοχή στο νοτιοδυτικό άκρο της Μικράς Ασίας, στη σημερινή Τουρκία. Αναφορά στη Λυκία γίνεται στην *Ιλιάδα*.

Μολοσσοί: Αρχαίος λαός που κατοικούσε στην περιοχή όπου σήμερα βρίσκονται τα Ιωάννινα.

Μούσες: Εννέα στον αριθμό, κόρες του Δία και της Μνημοσύνης. Ο θεός Απόλλωνας ήταν ο ηγέτης τους (Απόλλων Μουσηγέτης). Τα ονόματά τους είναι: Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ερατώ, Πολύμνια, Ουρανία, Καλλιόπη.

Μοίρες: Ήταν τρεις: η Κλωθώ, η οποία παρουσιαζόταν ως υφάντρια. Η Λάχεσις, η οποία παρουσιαζόταν να τραβάει το νήμα και η Άτροπος, η οποία έκοβε το νήμα της ζωής.

Όθρυς: Η οροσειρά της Όθρυος ή Όρθρης, βρίσκεται στη Στερεά Ελλάδα και εκτείνεται από την Πίνδο ως τον Παγασητικό κόλπο στη Μαγνησία. Οριοθετεί τη Θεσσαλία και τη βόρεια Στερεά Ελλάδα. Πίστευαν ότι ήταν το βουνό των Τιτάνων, στο οποίο είχαν οχυρωθεί κατά τη σύγκρουσή τους με τους θεούς του Ολύμπου. Από εκεί πετούσαν γιγάντιους βράχους προς τον Όλυμπο.

Ορφέας: Θεωρήθηκε ένας από τους βασικούς ποιητές και μουσικούς της αρχαιότητας. Με τη δύναμη της μουσικής και του τραγουδιού του συγκινούσε ακόμη και τους πιο σκληρούς και άγριους ανθρώπους. Μπορούσε να γοητεύει τα άγρια ζώα και να διεγείρει τα δέντρα σε χορό. Η μυθική ερωτική ιστορία του Ορφέα και της Ευρυδίκης είναι πολύ γνωστή μέχρι τη σύγχρονη εποχή.

Πελίας: Βασιλιάς στην Ιωλκό της Θεσσαλίας, πατέρας της Άλκηστης. Εκείνος ανέδωσε στον Ιάσονα να φέρει το «Χρυσόμαλλο δέρας», μια προσταγή που υπήρξε η αιτία για την περίφημη Αργοναυτική Εκστρατεία.

Περσέας: Γιός του Δία και της Δανάης. Με τη βοήθεια των θεών σκότωσε τη Μέδουσα, ένα τέρας που μεταμόρφωνε σε πέτρα όποιον την αντίκριζε.

Πλούτων: Θεός του Κάτω Κόσμου, γιος του Κρόνου και της Ρέας, αδελφός του Δία και του Ποσειδώνα. Ένα από τα σύμβολά του ήταν ο Κέρβερος, σκύλος με τρία κεφάλια και ουρά που απέληγε σε κεφαλή δράκου, ο φύλακας του Άδη. Αυτός εμπόδιζε τους νεκρούς να διαφύγουν από τον Κάτω Κόσμο.

Τίρυνθα: Ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του μυκηναϊκού κόσμου, και ειδικότερα της Αργολίδας. Έφτασε στο απόγειο της μεταξύ 1400 και 1200 π.Χ. Η Τίρυνθα συνδέθηκε με τους μύθους γύρω από τον Ηρακλή.

Φερές: Ήταν πόλη-κράτος στην νοτιοανατολική αρχαία Θεσσαλία. Σύμφωνα με την παράδοση πήραν το όνομα τους από τον Φέρητα, τον γιο του Κρηθέα ή από τη Φερά, την κόρη του Αιόλου. Στη θέση τους είναι κτισμένη σήμερα η κωμόπολη του Βελεστίνου (Ν. Μαγνησίας).

Φοίβος: Προέρχεται από το αρχαιοελληνικό επίθετο *φοῖβος* (= «καθαρός, αγνός») και αναφέρεται στον θεό Απόλλωνα.

Χάλυβες: Λαός της Μικράς Ασίας που ζούσε στα παράλια του Ευξείνου Πόντου. Ήταν φημισμένοι για την κατεργασία του αργύρου και του σιδήρου.

Χάρος: Ο πορθητής του Άδη. Μετέφερε με τη βάρκα του, τους νεκρούς από τη μια όχθη του ποταμού Αχέροντα στην άλλη, όπου βρισκόταν η είσοδος του Άδη. Οι νεκροί έπρεπε οπωσδήποτε να πληρώσουν στον Χάροντα έναν οβολό για τα ναύλα. Γι' αυτό στην αρχαία Ελλάδα τοποθετούσαν πάντα έναν οβολό κάτω από τη γλώσσα των νεκρών σωμάτων πριν τα ενταφιάσουν, για να έχει να πληρώσει ο νεκρός τον Χάροντα.